

[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.] lige til udviklingslandene forlænges for en periode på 5 år.

Jeg finder det hensigtsmæssigt, at loven om udsendelse af frivillige indarbejdes i en eventuelt revideret lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene. Forslag om denne sidstnævnte kan imidlertid først fremsættes i folketingsåret 1970-71, og inden da må der skabes lovmæssig hjemmel for udsendelse af frivillige efter udgangen af 1970.

Nærværende lovforslag tilsigter derfor alene, at udsendelsen af u-landsfrivillige gennem projektet „Dansk Ungdoms Ulandsarbejde“, der administreres af Mellemløst Samvirke, kan finde sted i kalenderåret 1971.

Da der i næste folketingsår vil blive lejlighed til en drøftelse om den fortsatte udsendelse af frivillige til udviklingslandene, finder jeg ikke anledning til nu at komme ind på en nærmere redegørelse for frivilligordningen og de fremtidige perspektiver for denne.

Idet jeg henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Socialministeren (Nathalie Lind): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om en særlig ydelse til folke-, invalide- og enkepensionister.

Forslaget går ud på udbetaling af en engangsydelse til personer, som den 1. juli 1970 oppebærer pension efter de sociale pensionslove. Ydelsen, der beregnes med udgangspunkt i pensionistens indtægt, kan udgøre fra 110 kr. til 1.100 kr.

Jeg vil gerne fremhæve, at forslaget skal ses på baggrund af de ændringer i pensionslovene, som blev gennemført her i tinget i juni måned sidste år, og som tog sigte på at give pensionisterne kompensation for, at de i skattelovgivningen indeholdte regler om nedslag i skatteansættelsen for pensionister og om persontilskud blev afviklet i forbindelse med overgangen til kildeskat den 1. januar 1970. Kompensationen blev ydet gennem en forhøjelse af pensionstillægget. For pensionister med højeste pensionsstørrelse foretoges dog yderligere en forhøjelse af erhvervsudygtighedsbeløbet.

Ændringerne i pensionslovene — der i øvrigt blev suppleret af en ændring af kildeskatteoven, hvorefter pensionister altid har ret til 2 personfradrag à 5.000 kr. ved beregningen af indkomstskatten — har betydet, at pensionister uden indtægt ved siden af pensionen i almindelighed har fået fuld dækning for skatteforhøjelserne ved overgangen til kildeskat. Derimod har pensionister med indtægt ved siden af pensionen normalt ikke fået fuld dækning for skattestigningen.

Ved det foreliggende forslag, der skal ses i sammenhæng med det af finansministeren samtidig fremsatte forslag til ændring af kildeskatteoven, tilsigter regeringen at sikre, at alle pensionister med mindre indtægter ved siden af pensionen opnår en rimelig dækning for skatteligningen efter overgangen til kildeskat.

Dette søges fra 1971 opnået gennem det af finansministeren fremsatte forslag, hvorved der gennemføres regler om en indtægtsbestemt forhøjelse af personfradragene for pensionisterne. Det af mig fremsatte forslag tilsigter en midlertidig løsning for 1970, idet det ikke er muligt allerede i år at klare problemet over skattelovgivningen. Forslaget går som allerede nævnt ud på, at der til personer, der den 1. juli 1970 oppebærer pension, udbetales en engangsydelse, der kan variere fra 110 kr. til 1.100 kr. Ydelsen er afpasset efter indtægts- og beskatningsforholdene for pensionisterne, og der er ved hele udformningen af ordningen lagt vægt på at søge den størst mulige overensstemmelse med den løsning, som fra 1971 gennemføres over skattelovgivningen.

Med hensyn til tidspunktet for ydelsens udbetaling kan jeg sige, at der fra ministeriet vil blive udsendt et cirkulære, og at kommunerne heri vil blive anmodet om at udbetale ydelsen hurtigst muligt. Kommunerne må dog naturligvis have nogen tid til de fornødne udregninger, men jeg regner trods dette med, at udbetalingen skulle kunne klares i løbet af få måneder efter forslagens vedtagelse her i tinget.

Udgifterne ved forslaget kan anslås til 200-250 mill. kr.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

[Socialministeren.]

Endvidere skal jeg tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om invalidepension m. v. (Ændring af fradragsreglerne m. v.),

forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om folkepension. (Ændring af fradragsregler m. v.),

forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om offentlig forsorg. (Om hjælp til enlige forsørgere, til handicappede børn i hjemmet og om hjemmehjælp),

forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v. (Om ændring af administrationen og udvidet adgang til børnebidrag) og

forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om børneforsorg. (Om dagplejeformidling, ændrede refusionsregler m. v.).

De 5 lovforslag bygger på udkast, der er udarbejdet af udvalget vedrørende sociallovgivningen på Færøerne. Dette udvalg, der blev nedsat af regeringen i 1965, og som består af repræsentanter for Færøernes landsstyre, rigsombudsmanden og repræsentanter fra socialministeriet, optager fra tid til anden spørgsmål af betydning for sociallovgivningen på Færøerne, foranlediget af, at der i den danske sociallovgivning er indført nye regler, eller af, at der har vist sig at være behov for ny lovgivning for Færøerne. De foreliggende lovforslag er udtryk for den ajourføring, som det nu er fundet ønskeligt at gennemføre.

Til de enkelte forslag skal jeg knytte følgende bemærkninger:

Ved forslagene til ændring af folke- og invalidepensionslovene foreslås disse ændret på en række af de områder, hvor der er gennemført ændringer i den øvrige del af riget. Dette gælder dog — efter forhandling med de færøske myndigheder — ikke pensionsniveauet. Overvejelserne vedrørende dette punkt er sket ud fra en bedømmelse af pensionernes størrelse sammenholdt med lønudviklingen på arbejdsmarkedet. Jeg skal herom henvise til de talmæssige oplysninger, som er givet i folkepensionsforslagets bemærkninger.

Forslagets hovedpunkter er i øvrigt følgende:

De gældende regler om fradrag i pensionen på grund af indtægt foreslås forenklet og lempet. Reglen om, at der ved opgørelsen

af den indtægt, der lægges til grund ved beregningen af pensionens grundbeløb, fradrages skatter m. v., ophæves. Samtidig foretages der imidlertid en forhøjelse af de fradragsfri beløb, d. v. s. de beløb, inden for hvilke pensionen kan oppebæres med det fulde grundbeløb, således at der ikke på grund af omlægningen vil ske nogen nedgang i pensionernes størrelse. Fradraget for indtægter, der afhængig af indtægtens størrelse sker med 60 pct., 72 pct. eller 84 pct., fastsættes til 60 pct. i alle tilfælde. Indtægtsreguleringen af ægteskabstillægget ændres således, at dette aftrappes i umiddelbar fortsættelse af aftrapningen af pensions-tillægget i stedet for som hidtil i forbindelse med grundbeløbet. Forslagene er på linje med de i den øvrige del af riget gennemførte ændringer. Dog har man fra færøsk side ikke ønsket indført en regel om, at der ved beregningen af pensionens grundbeløb helt ses bort fra arbejdsindtægt hidrørende fra en ikke-pensionsberettiget ægtefælle. I stedet er foreslået visse forbedringer med hensyn til ydelse af hjælp til enker m. fl. Jeg skal vende tilbage hertil i forbindelse med mine bemærkninger vedrørende ændring af den færøske forsorgslov.

Af de øvrige ændringer skal jeg nævne, at reglerne om pension til tjenestemænd og dermed ligestillede foreslås ændret i overensstemmelse med de for den øvrige del af riget gennemførte ændringer.

Det samme gælder reglerne for betaling af ophold på alderdomshjem og plejehjem. I denne forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at der efter forslaget sker en forhøjelse af det beløb, der henlægges til bestridelse af udgifterne ved opførelse af alderdomshjem og plejehjem.

Videre skal fremhæves, at bestemmelsen om folkepensionsbidrag foreslås ophævet, således at lovgivningen herom overlades til det færøske hjemmestyre. Samtidig foreslås refusionsbestemmelsen ændret, således at statskassens andel af udgifterne i overensstemmelse med den ordning, som gennemførtes i 1959, på ny fastsættes til halvdelen af udgifterne, medens den anden halvdel afholdes efter hjemmestyrets bestemmelse. Det vil herefter stå hjemmestyret frit at træffe bestemmelse om, i hvilket omfang den færøske andel af udgifterne ønskes dækket ved folkepensionsbidrag eller af de